

PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2017)0092

Ústavní, právní a institucionální důsledky společné bezpečnostní a obranné politiky: možnosti, které nabízí Lisabonská smlouva

Výbor pro ústavní záležitosti **Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. března 2017 o ústavních, právních a institucionálních dopadech společné bezpečnostní a obranné politiky: možnosti, které skýtá Lisabonská smlouva (2015/2343(INI))**

Evropský parlament,

- s ohledem na Lisabonskou smlouvu,
- s ohledem na hlavu V Smlouvy o Evropské unii (SEU),
- s ohledem na článek 36 SEU o úloze Evropského parlamentu ve společných zahraničních, bezpečnostních a obranných politikách,
- s ohledem na čl. 42 odst. 2, 3, 6 a 7 SEU a články 45 a 46 SEU týkající se postupného formování společné obranné politiky,
- s ohledem na Protokol č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, který je připojen ke Smlouvám,
- s ohledem na Protokol č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality, který je připojen ke Smlouvám,
- s ohledem na závěry Evropské rady z 20. prosince 2013, 26. června 2015 a 15. prosince 2016,
- s ohledem na závěry Rady ohledně společné bezpečnostní a obranné politiky ze dne 25. listopadu 2013, ze dne 18. listopadu 2014, ze dne 18. května 2015, ze dne 27. června 2016 a ze dne 14. listopadu 2016,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. dubna 2016 nazvané „EU v měnícím se globálním prostředí – více propojený, zpochybňovaný a složitý svět“¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. listopadu 2012 o doložkách EU o vzájemné obraně a solidaritě: politický a operační rozměr²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. listopadu 2016 o evropské obranné unii³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 21. ledna 2016 o doložce o vzájemné obraně (čl. 42

¹ Přijaté texty, P8_TA(2016)0120.

² Úř. věst. C 419, 16.12.2015, s. 138.

³ Přijaté texty, P8_TA(2016)0435.

- odst. 7 Smlouvy o Evropské unii)¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2016 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy³,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002⁴ (dále jen „finanční nařízení“),
 - s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/1835 ze dne 12. října 2015, kterým se vymezuje statut, sídlo a způsob fungování Evropské obranné agentury⁵,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady 2001/78/CFSP ze dne 22. ledna 2001 o zřízení Politického a bezpečnostního výboru⁶,
 - s ohledem na konečné závěry meziparlamentních konferencí o společné zahraniční a bezpečnostní politice (SZBP) a o společné bezpečnostní a obranné politice (SBOP) konaných dne 8. dubna 2016 v Haagu, dne 6. září 2015 v Lucemburku, dne 6. března 2015 v Rize, dne 7. listopadu 2014 v Římě, dne 4. dubna 2014 v Athénách, dne 6. září 2013 ve Vilniusu, dne 25. března 2013 v Dublinu a dne 10. září 2012 v Pafosu,
 - s ohledem na dokument nazvaný „Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa – globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku Evropské unie“, který dne 28. června 2016 představila místopředsdkyně Komise, vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,
 - s ohledem na Severoatlantickou smlouvu, která byla podepsána ve Washingtonu DC dne 4. dubna 1949,
 - s ohledem na plán provádění bezpečnostní a obranné politiky, který dne 14. listopadu 2016 představila místopředsdkyně Komise, vysoká představitelka,
 - s ohledem na průběžnou zprávu místopředsdkyně Komise, vysoké představitelky, která je současně ředitelkou Evropské obranné agentury, ze dne 7. července 2014 o provádění závěrů Evropské rady z prosince 2013,
 - s ohledem na společné prohlášení předsedů Evropské rady a Komise a generálního tajemníka Severoatlantické aliance ze dne 8. července 2016,
 - s ohledem na výsledek referenda ze dne 23. června 2016 ve Spojeném království,
 - s ohledem na výsledky zvláštního průzkumu Eurobarometr pro Evropský parlament, který byl proveden ve dnech 9.–18. dubna 2016 ve všech 28 členských státech Evropské unie,
 - s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 30. listopadu 2016 o evropském obranném akčním plánu (COM(2016)0950),

¹ Přijaté texty, P8_TA(2016)0019.

² Přijaté texty, P8_TA(2016)0440.

³ Přijaté texty, P8_TA(2017)0049.

⁴ Úř. věst. L 298, 26.10.2012, s. 1.

⁵ Úř. věst. L 266, 13.10.2015, s. 55.

⁶ Úř. věst. L 27, 30.1.2001, s. 1.

- s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na společná jednání Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro ústavní záležitosti podle článku 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro ústavní záležitosti a stanovisko Rozpočtového výboru (A8-0042/2017),
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie je rozhodnuta vypracovat společnou obrannou politiku směřující ke společné obraně, která posílí její jednotu, strategickou autonomii a integraci s cílem prosazovat mír, bezpečnost a stabilitu v evropském sousedství a ve světě; vzhledem k tomu, že společná obrana vyžaduje jednomyslné rozhodnutí Evropské rady a přijetí tohoto rozhodnutí členskými státy v souladu s jejich vlastními ústavními požadavky;
- B. vzhledem ke vzniku nových geopolitických a geostrategických souvislostí (s dominancí asijské oblasti vůči oblasti euroatlantické) a k novým aktérům, jakož i vzniku nových reálných hrozeb a oblastí činnosti, je zřejmé, že jednotlivé státy nemohou novým rizikům samostatně čelit a je třeba reagovat společně;
- C. vzhledem k tomu, že náklady vyplývající z neexistence společného evropského postupu v oblasti bezpečnosti a obrany podle odhadů činí více než 100 miliard EUR ročně a že míra účinnosti v EU odpovídá 10 až 15 % míry účinnosti Spojených států;
- D. vzhledem k tomu, že z celosvětově se zhoršující situace je patrný význam toho, aby se zlepšila spolupráce a výměna informací i osvědčených postupů mezi členskými státy, a také potřeba zásadního navýšení vojenských výdajů EU prostřednictvím specifického vlastního zdroje vyhrazeného na tento účel;
- E. vzhledem k tomu, že cíl spočívající ve vojenské a obranné integraci formulovali již „otcové zakladatelé“ Společenství, jejichž hlavním cílem bylo vytvoření mechanismu legitimní kolektivní obrany a zachování míru na evropském kontinentu;
- F. vzhledem k tomu, že SEU ve svém čl. 21 odst. 1 a 2 a článku 42 jednoznačně vymezuje cíle v oblasti SZBP a SBOP a mechanismy a rámec pro jejich realizaci; vzhledem k tomu, že při plnění těchto cílů bylo dosaženo jen velmi omezeného pokroku, a to navzdory mnoha výzvám a návrhům Parlamentu a Komise směřujícím k jejich realizaci;
- G. vzhledem k tomu, že rozvoj SBOP vyžaduje především politickou vůli ze strany členských států založenou na sdílených hodnotách a zásadách a společných zájmech a prioritách a současně také zavedení struktur institucionální spolupráce; vzhledem k tomu, že SBOP by měla být účinnou a strukturovanou společnou politikou, která vytváří přidanou hodnotu a není jen pouhým součtem vnitrostátních politik členských států nebo jejich nejnižším společným jmenovatelem;
- H. vzhledem k tomu, že Francie v listopadu 2015 aktivovala čl. 42 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii, čímž poukázala na potenciál všech ustanovení této smlouvy týkajících se bezpečnosti a obrany;
- I. vzhledem k tomu, že EU disponuje na základě čl. 42 odst. 2 SEU a čl. 2 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie pravomocí vymezit a provádět společnou bezpečnostní a obrannou politiku, což zahrnuje postupné formování společné obranné politiky Unie; vzhledem k tomu, že Unie by měla této pravomoci využít k tomu, aby

posílila koordinaci a účinnost činností členských států a doplňovala je, aniž by přitom nahrazovala jejich pravomoc v oblasti obrany nebo ji omezovala;

- J. vzhledem k tomu, že existují evropské mnohonárodní struktury, jako např. sbor Eurocorps, které jsou již několik let příkladem osvědčených postupů a představují vzor spolupráce mezi členskými státy; vzhledem k tomu, že by se tyto struktury mohly stát východiskem pro pokrok na cestě směřující ke společné obranné politice Unie;
- K. vzhledem k tomu, že občané EU vyzývají k většímu zapojení EU do obrany a bezpečnosti; vzhledem k tomu, že podle průzkumu Eurobarometr č. 85.1 z června 2016 by si dvě třetiny dotázaných občanů EU přály, aby se EU – prostřednictvím závazků členských států – více zapojila do otázek bezpečnostní a obranné politiky;
- L. vzhledem k tomu, že je nezbytné rozvíjet obrannou kulturu, která by evropským občanům napomohla jasně vnímat roli obrany v našem kolektivním životě a její příspěvek ke stabilitě, udržování míru a posilování mezinárodní bezpečnosti;
- M. vzhledem k tomu, že je třeba přijmout opatření k posílení operativních schopností a účinnosti evropské obranné politiky, aby mohla reálně zvýšit bezpečnost Evropy;
- N. vzhledem k tomu, že Evropská rada by měla bezodkladně zavést evropskou obrannou unii (jak se pro to již dříve vyslovil Parlament) a společnou obranu Unie; vzhledem k tomu, že členské státy by měly přijmout rozhodnutí o společné obraně v souladu se svými příslušnými ústavními požadavky;
- O. vzhledem k tomu, že obranná politika EU by měla zvýšit schopnost Evropy posilovat bezpečnost svého území i ve svém okolí a měla by konsolidovat partnerství s NATO a posílit transatlantické vztahy, čímž také pomůže posílit NATO;
- P. vzhledem k tomu, že Parlament aktivně podporuje evropskou obrannou unii a i nadále bude předkládat vhodné návrhy směřující k tomuto cíli; vzhledem k tomu, že meziparlamentní konference o SZBP a SBOP by se měla stát fórem pro vedení účinné a pravidelné meziparlamentní spolupráce v oblasti SBOP a pro postupné formování společné unijní obranné politiky;
- Q. vzhledem k tomu, že místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka pravidelně konzultuje Parlament ohledně postupného formování společné unijní obranné politiky, zajišťuje, aby byla stanoviska Parlamentu v tomto procesu řádně zohledňována, a informuje Parlament o pokroku, jehož bylo na cestě k evropské obranné unii dosaženo;
- R. vzhledem k tomu, že místopředsedkyně, vysoká představitelka se v prohlášení, jež pronesla na neformálním setkání ministrů zahraničí EU konaném dne 2. září 2016 v Gymnichu, zmínila o aktuální příležitosti k tomu, aby členské státy dosáhly v oblasti obrany podstatného pokroku;
- S. vzhledem k tomu, že Komise zajišťuje uplatňování Smluv a opatření přijatých orgány na jejich základě, a to i v oblasti SBOP;
- T. vzhledem k tomu, že budoucí roční a víceleté programy Unie by měly zahrnovat obrannou politiku; vzhledem k tomu, že Komise by měla zahájit práci na vhodných interinstitucionálních dohodách, včetně bílé knihy EU o obraně, aby mohlo být jejich uplatňování zahájeno v příštím víceletém finančním a politickém rámci EU;

- U. vzhledem k tomu, že Evropský parlament reprezentuje evropské občany a vykonává legislativní a rozpočtové funkce, politickou kontrolu a konzultační funkce, takže má klíčovou úlohu také při vytváření koncepce evropské obranné unie;
- V. vzhledem k tomu, že aktivní role Evropského parlamentu a jeho politická podpora a demokratická kontrola při formování společné obranné politiky Unie a zavádění společné obrany by ztělesňovala a posilovala reprezentativní a demokratické základy Unie;
- W. vzhledem k tomu, že globální strategie EU by měla sloužit jako velmi jasný a cenný strategický rámec pro budoucí rozvoj SBOP;
- X. vzhledem k tomu, že existují určitá omezení, pokud jde o vojenský výcvik v zahraničí, včetně potřebných akčních plánů a vojenské logistické podpory;
- Y. vzhledem k tomu, že tudíž nelze realizovat výcvikové mise v zahraničí, jako je tomu v případě vojenských výcvikových misí ve Středoafričské republice (EUTM CAR) či v Mali (EUTM Mali), aniž by vlády dotčených zemí dodávaly zbraně a potřebné vybavení vojenským jednotkám; vzhledem k tomu, že neproběhne-li výcvik se zbraněmi a vybavením, je nemožné vytvořit jednotky schopné čelit válečným výzvám a provádět vojenské operace;
- Z. vzhledem k tomu, že v současné době mají evropští vojáci zakázáno účastnit se vojenských operací jako pozorovatelé, což jim znemožňuje identifikovat problémy, se kterými se mohou potýkat jednotky, který již prošly výcvikem, což způsobuje, že je následně obtížné řešit případné provozní nedostatky;
- AA. vzhledem k tomu, že tyto jednotky, a to jak v Mali, tak ve Středoafričské republice, jsou vytvářeny pro bojové operace, a že po třech letech bez řádného vybavení a výcviku, jako je tomu v případě vojenské výcvikové mise EU v Mali, nejsou ani částečně funkční;
- AB. vzhledem k tomu, že bez potřebného zbrojního materiálu budou probíhat výcvikové mise v zahraničí, pouze pokud vláda dotčené země poskytne zmíněný materiál a zbraně, které zůstanou v užívání jednotek i poté, co skončí jejich výcvik;

Ústavní a právní rámec

1. připomíná, že společná bezpečnostní a obranná politika (SBOP), jak ji definuje SEU, zahrnuje postupné formování společné obranné politiky Unie, jež povede k budoucí společné obraně, jakmile se tak rozhodne Evropská rada na základě jednomyslného rozhodnutí a členské státy toto rozhodnutí přijmout v souladu s vlastními ústavními požadavky; vyzývá členské státy, aby prioritně usilovaly o realizaci ustanovení Smlouvy o SBOP a zvýšily své úsilí o zajištění toho, že při dosahování cílů vymezených v těchto ustanoveních bude dosaženo hmatatelného pokroku;
2. konstatuje, že reforma a inovace, které ve věci SBOP přináší Lisabonská smlouva, představují dostatečný a konzistentní rámec a měly by vymezovat orientaci skutečně společné politiky založené na sdílení zdrojů a schopností a na koordinovaném plánování na unijní úrovni; zdůrazňuje, že pokrok SBOP uvnitř stávajícího institucionálního a právního rámce závisí více na politické vůli členských států než na právních otázkách; zdůrazňuje, že článek 43 SEU pojednává o celém spektru úkolů souvisejících s řešením krizí, jejichž rychlé a rozhodné využívání je ambicí EU;

3. vyzývá tudíž místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, Radu a členské státy, aby zajistily soudružnost mezi jednotlivými oblastmi vnější činnosti, aby k těmto oblastem přistupovaly na základě globálního a komplexního přístupu a aby využívaly všechny možnosti, jež skýtá Smlouva, obzvláště pak mechanismy obsažené v čl. 42 odst. 6 SEU a článku 46 SEU, v Protokolu č. 10 o stálé strukturované spolupráci stanovené článkem 42 SEU a – v průběhu operační fáze – v článku 44 SEU o provádění misí SBOP skupinou členských států, s cílem dosáhnout rychlejšího, účinnějšího a flexibilnějšího provádění misí a operací; zdůrazňuje, že by měla být jasně vymezena pravidla pro spolupráci v rámci stálé strukturované spolupráce;
4. konstatuje, že v případech, kdy SEU stanoví, že Rada přijímá rozhodnutí o SBOP kvalifikovanou většinou (obzvláště rozhodnutí na základě čl. 45 odst. 2 a čl. 46 odst. 2 SEU), by veškeré výdaje spojené s jejich prováděním měly být financovány z nových dodatečných zdrojů rozpočtových příjmů Unie a být hrazeny z tohoto rozpočtu; domnívá se, že za tímto účelem je třeba získat dodatečné financování nebo spolufinancování ze strany členských států;
5. domnívá se tudíž, že k Evropské obranné agentuře (EDA) a ke stálé strukturované spolupráci by se mělo přistupovat jako k institucím Unie *sui generis*, jako je tomu v případě Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ); domnívá se, že je k tomu třeba pozměnit finanční nařízení tak, aby jeho čl. 2 písm. b) zahrnovalo agenturu EDA a uvedenou spolupráci, kterým by byl rovněž vyhrazen specifický oddíl v rozpočtu Unie; připomíná, že Evropský parlament by měl společně s Radou vykonávat legislativní a rozpočtovou funkci a funkce politické kontroly a konzultace v souladu s podmínkami stanovenými ve Smlouvách;
6. je přesvědčen, že čl. 41 odst. 1 SEU se vztahuje na správní výdaje agentury EDA a stálé strukturované spolupráce;
7. je přesvědčen, že čl. 41 odst. 2 SEU se vztahuje na provozní výdaje agentury EDA a stálé strukturované spolupráce; připomíná, že provozní výdaje zapříčiněné vojenskými misemi podle čl. 42 odst. 1 SEU a provozní výdaje spojené s obrannými operacemi členského státu, který se stal na svém území cílem ozbrojeného napadení, nebo s obrannými operacemi členských států, které plní svou povinnost poskytnout pomoc a podporu na základě čl. 42 odst. 7 SEU, by měly být financovány kolektivně, aniž by však byly vypláceny z rozpočtu Unie; vítá aktivaci čl. 42 odst. 7 o doložce o vzájemné obraně;
8. domnívá se tudíž, že jediný způsob financování správních a provozních výdajů agentury EDA a stálé strukturované spolupráce, který umožňují Smlouvy, je financování z rozpočtu Unie, bez ohledu na to, že obě instituce mohou spravovat finanční prostředky, které jim přímo poskytly členské státy;
9. vyzývá členské státy, aby poskytly nezbytné dodatečné finanční prostředky, které jsou potřeba na financování správních a provozních nákladů agentury EDA a stálé strukturované spolupráce z rozpočtu Unie;
10. naléhavě vyzývá Radu, aby v tomto smyslu revidovala rozhodnutí (SZBP) 2015/1835, kterým se vymezuje statut, sídlo a způsob fungování Evropské obranné agentury;

11. věří, že prohlubování spolupráce v oblasti obrany mezi členskými státy na úrovni EU by mělo jít ruku v ruce s posilováním parlamentního dohledu a kontroly, jež by prováděl jak Evropský parlament, tak parlamenty jednotlivých členských států;
12. v této souvislosti zdůrazňuje roli Evropského parlamentu jakožto rozpočtového orgánu; je odhodlán vykonávat účinný parlamentní dohled a rozpočtovou kontrolu agentury EDA a stále strukturované spolupráce v oblasti obrany, jak to stanoví Smlouvy;
13. naléhavě vyzývá Radu, aby v souladu s čl. 41 odst. 3 SEU neprodleně přijala rozhodnutí, kterým se zřídí fond pro zahájení operace za účelem naléhavého financování počátečních fází vojenských operací v souvislosti s úkoly uvedenými v čl. 42 odst. 1 a v článku 43 SEU;
14. v souladu s čl. 42 odst. 2 SEU naléhavě vyzývá Radu, aby přijala konkrétní opatření vedoucí k harmonizaci a normalizaci evropských ozbrojených sil s cílem usnadnit spolupráci vojenského personálu v rámci nové evropské obranné unie, což by představovalo krok směrem k postupnému formování společné obranné politiky Unie;

Evropská přidaná hodnota SBOP

15. zdůrazňuje, že v rychle se zhoršujícím bezpečnostním prostředí je více než kdy jindy nezbytné dosáhnout cílů SBOP spočívajících v posílení operační schopnosti Unie, pokud jde o vnější činnost v zájmu udržení míru, předcházení konfliktům a posílení mezinárodní bezpečnosti, jak je stanoveno v SEU; je pevně přesvědčen o tom, že hrozby v oblasti bezpečnosti a obrany, kterým EU čelí a které jsou namířeny na její občany i území, se týkají všech a nemůže je osaměle vyřešit jediný členský stát; je přesvědčen o tom, že bezpečnost a obrana Unie budou silnější, pokud se Unie a její členské státy rozhodnou stát jednotní a spolupracovat; zastává názor, že je třeba, aby EU vyvinula účinný systém evropského sdílení zátěže v oblasti své vlastní bezpečnosti a obrany, jenž dosud neexistuje; vyzývá členské státy, aby daly najevo plnou politickou angažovanost a aby spolu za tímto účelem spolupracovaly;
16. zdůrazňuje, že bezpečnost a obrana představují oblast, v níž je evropská přidaná hodnota samozřejmá, pokud se jedná o zvýšení účinnosti, neboť členské státy získají větší a současně nákladově efektivnější kapacity, bude posílena soudržnost, koordinace a interoperabilita v oblasti bezpečnosti a obrany a upevní se solidarita, soudržnost, strategická autonomie a odolnost Unie; zdůrazňuje odhad, že každé euro investované do obrany generuje návratnost ve výši 1,6 EUR, a to zejména prostřednictvím kvalifikovaného zaměstnávání, výzkumu, technologií a vývozu;
17. zdůrazňuje, že využívání všech možností, které skýtají Smlouvy, by vedlo ke zvýšení konkurenceschopnosti a fungování obranného průmyslu v rámci jednotného trhu, dále by stimulovalo spolupráci v oblasti obrany prostřednictvím pozitivních pobídek a bylo by zaměřeno na projekty, které členské státy nejsou schopny samy realizovat, přičemž by se omezilo zbytečné zdvojování činností a podpořilo efektivnější využívání veřejných finančních prostředků;
18. zdůrazňuje, že posílení SBOP v souladu se Smlouvami nebude mít dopad na suverenitu členských států, neboť se jedná o politiku, jejímž zdrojem a vykonavatelem jsou členské státy; je přesvědčen o tom, že suverenitu nelze více respektovat než tím, že bude bráněna územní celistvost Evropské unie prostřednictvím společné obranné politiky;

19. zdůrazňuje, že zahájení účinných misí SBOP na základě článku 44 SEU přispívá k uskutečnění evropské obranné unie; vyzývá EU, aby plně využila potenciálu článku 44 k tomu, aby pokračovala v tomto typu operací a zintenzivnila je, aby vytvořila podmínky pro skutečně funkční bezpečnostní a obrannou politiku;
20. považuje za zásadní, aby byly výdaje členských států na obranu zvýšeny na 2 % HDP EU; zdůrazňuje, že tento nárůst by do konce nadcházejícího desetiletí představoval zvýšení výdajů na obranu o téměř 100 miliard EUR; domnívá se, že toto zvýšení by mělo být využito k zahájení nových programů strategické spolupráce v rámci Unie a prostřednictvím Unie, a to zlepšením struktury na straně poptávky i nabídky a zvýšením účinnosti a efektivity obou stran; domnívá se, že toto zvýšení přispěje k tomu, aby byl na evropské úrovni podporován evropský obranný průmysl a vytváření pracovních míst, zejména v malých a středních podnicích; je toho názoru, že podstatná část těchto výdajů by měla být vynaložena na výzkum a vývoj a také na programy strategické spolupráce, a to se zaměřením na nové technologie dvojího užití a obranné technologie, které jsou nejen klíčové pro dosažení těchto cílů, ale mohou také přinést zvláštní přidanou hodnotu Evropské unii; podotýká, že u těchto výdajů navíc by měla být také zajištěna zvýšená zodpovědnost, transparentnost a kontrola využívání evropských veřejných prostředků;
21. je přesvědčen o tom, že investice Unie do obrany by měly zajistit, aby se všechny členské státy mohly zapojit do vyváženého, jednotného a synchronizovaného zlepšování svých vojenských schopností; domnívá se, že to Unii skýtá strategickou příležitost ke zlepšení její bezpečnosti a obrany;

Institucionální rámec

Rada ministrů obrany

22. zdůrazňuje, že je stále zapotřebí vytvořit formát Rady ve složení pro obranu za předsednictví místopředsdkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku, aby koordinovala provádění SBOP a zajistila její větší efektivnost;

Řídící výbor v oblasti obrany

23. domnívá se, že vhodným subjektem k výkonu poradních a kontrolních funkcí potřebných k provádění článků 42, 45 a 46 SEU je řídicí výbor Evropské obranné agentury, sestávající ze zástupců ministerstev obrany členských států;
24. má za to, že čl. 4 odst. 4 rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/1835, kterým se vymezuje statut, sídlo a způsob fungování Evropské obranné agentury, je nezbytným pevným základem pro řídicí výbor EDA, aby působil jako třetí výbor stálých zástupců Unie – jako řídicí výbor v oblasti obrany; domnívá se, že tento výbor by měl poté, co začne fungovat stálá strukturovaná spolupráce, vykonávat i poradní a kontrolní funkce, jichž je k provádění této spolupráce zapotřebí;
25. je přesvědčen o tom, že mandát Politického a bezpečnostního výboru, jak jej uvádí článek 38 SEU, je třeba vykládat úzce; domnívá se, že podle Smluv se tento mandát vztahuje pouze na situace a mise mimo Unii a dále na některé aspekty provádění ustanovení o solidaritě; zejména se domnívá, že jeho stávající pracovní ujednání nejsou přizpůsobena dalšímu provádění té části SBOP, kterou vymezuje čl. 42 odst. 2 SEU;

26. naléhavě vyzývá Radu, aby pro tyto účely revidovala rozhodnutí 2001/78/SZBP o zřízení Politického a bezpečnostního výboru a nařízení (SZBP) 2015/1835, kterým se vymezuje statut, sídlo a způsob fungování Evropské obranné agentury;

Evropská obranná agentura

27. připomíná, že cílem agentury EDA je podporovat členské státy při rozvoji jejich obranných schopností a posílit jejich průmyslovou a technologickou základnu obrany; zdůrazňuje nedostatečně využívaný potenciál agentury EDA při podpoře rozvoje SBOP a při dosahování těchto cílů, které si žádají plné využití kapacit agentury; vyzývá k uvažování o budoucí roli a úkolech agentury; žádá členské státy, aby v rámci reformované agentury EDA vymezily společnou úroveň ambic a zavázaly se k ní; požaduje posílení politické podpory, financování a zdrojů pro agenturu EDA, stejně jako koordinaci její činnosti s činnostmi Komise, členských států a dalších aktérů, zejména v oblastech rozvoje schopností, zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany, výzkumu a snah o interoperabilitu ozbrojených sil členských států; domnívá se, že agentura může spolufinancovat předobchodní fázi zakázek a veřejné zakázky na inovativní řešení společně s orgány členských států a soukromými tržními subjekty;
28. bere na vědomí rozhodnutí agentury EDA revidovat plán rozvoje schopností v souladu s globální strategií EU a těší se na nový plán rozvoje schopností, jenž bude relevantněji odrážet priority a potřeby EU a členských států;
29. vyzývá členské státy, aby v rámci agentury EDA vytvořily, jak stanoví čl. 42 odst. 3 SEU, společnou evropskou politiku schopností a vyzbrojování, a vyzývá Komisi a agenturu EDA, aby v této věci předložily návrhy; žádá místopředsdkyni Komise, vysokou představitelku, aby informovala Parlament o výsledcích stávající pracovní spolupráce mezi agenturou EDA a Komisí a mezi oběma těmito subjekty a Evropskou kosmickou agenturou (ESA) a Organizací pro vzájemnou spolupráci v oblasti vyzbrojování (OCCAR); vyzývá členské státy, aby řádně uplatňovaly společný postoj 2008/944/SZBP o vývozu zbraní a aby vytvořily společnou politiku vývozu zbraní zajišťující, že vývozy zbraní budou podléhat společným celoevropským kritériím vztahujícím se na vývozy zbraní, munice, obranného materiálu a technologií do třetích zemí;

Stálá strukturovaná spolupráce

30. vybízí členské státy, aby v zájmu udržení a zlepšení svých vojenských schopností prostřednictvím rozvoje doktrín a vedení, rozvoje a výcviku personálu, rozvoje obranného materiálu a infrastruktury a rovněž interoperability a certifikace vytvořily v rámci Unie stálou strukturovanou spolupráci a připojily se k ní; podtrhuje, jak důležité a nezbytné je, aby se do stálé a efektivní strukturované spolupráce zapojily všechny členské státy, které chtějí pokročit v integraci své oblasti obrany na tu nejambicióznější úroveň; je přesvědčen, že by stálá „evropská integrovaná jednotka“ měla být zřízena jako mnohonárodní síly ve smyslu článku 1 Protokolu č. 10 o stálé strukturované spolupráci, které by byly k dispozici Unii pro provádění SBOP, jak je stanoveno v čl. 42 odst. 3 SEU; vyzývá vysokou představitelku, aby předložila návrhy na zahájení fungování stálé strukturované spolupráce v první polovině roku 2017;

31. domnívá se, že Unie by si měla ve shodě s dotčenými členskými státy zajistit účast v programech schopností, které provádějí; má za to, že finanční příspěvek Unie na tyto programy by neměl přesahovat příspěvky účastníků se členských států;
32. zastává názor, že systém bojových skupin EU by se měl stát součástí stálé strukturované spolupráce současně s vytvořením trvalého civilního a vojenského velitelství se stejně významným útvarem schopnosti vojenského plánování a provádění (MPCC) a útvarem schopnosti civilního plánování a provádění (CPCC), což by přispělo ke zkvalitnění strategického a operačního plánování, k posílení civilně-vojenské spolupráce a ke zlepšení schopnosti EU pohotově reagovat na krize; domnívá se, že by se součástí stálé strukturované spolupráce měly stát i další evropské nadnárodní struktury, jako je evropské velitelství letecké dopravy, Eurocorps a Organizace pro vzájemnou spolupráci v oblasti vyzbrojování (OCCAR), a také bilaterální a multilaterální formy vojenské spolupráce mezi zeměmi, které se na stálé strukturované spolupráci podílejí; zastává názor, že by se na tyto nadnárodní struktury, které budou součástí stálé strukturované spolupráce, měly vztahovat výsady a imunity EU;
33. domnívá se, že v průběhu fází zaujetí pohotovosti, udržování pohotovosti a pozastavení pohotovosti by měla Unie nést veškeré náklady spojené s bojovými skupinami EU;
34. vyzývá vysokou představitelku a Radu, aby v plném rozsahu naplnily rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 1325 a jmenovaly zvláštního zástupce pro otázku žen při konfliktech;

Evropský parlament

35. zdůrazňuje, že Parlament by měl hrát při kontrole a dohledu nad prováděním SBOP a při jejím hodnocení výraznou roli v souladu s čl. 14 odst. 1 SEU; vzhledem k tomu, že meziparlamentní konference o SZBP a SBOP by také měla sloužit jako platforma pro meziparlamentní konzultace v otázkách SBOP a pro její kontrolu; trvá na tom, že s Parlamentem musí být účinným způsobem konzultována zásadní rozhodnutí v oblasti SZBP, zejména pokud jde o vojenské a civilní mise mimo EU a strategické obranné operace;
36. žádá v tomto ohledu místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby v plném rozsahu naplňovala článek 36 SEU a zajistila, aby byly postoje Parlamentu řádně zohledňovány tak, že budou s Parlamentem vedeny konzultace o hlavních aspektech a základních volbách SBOP jakožto součástí SZBP; žádá, aby bylo Parlamentu pravidelněji poskytováno více informací, s cílem posílit dostupné mechanismy parlamentní a politické kontroly;
37. naléhavě Parlament vyzývá, aby přeměnil svůj podvýbor pro bezpečnost a obranu na plnohodnotný parlamentní výbor, což mu umožní hrát významnou roli při provádění společné bezpečnostní a obranné politiky, a zejména při kontrole právních aktů souvisejících s trhem v oblasti obrany, stejně jako při postupech, jako je koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany;
38. žádá o posílení spolupráce mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty, neboť ta je zásadním prvkem pro dosažení konkrétních výsledků v oblasti SBOP a pro její legitimizaci; konstatuje, že tato spolupráce by neměla podkopávat provádění SBOP a plnění jejích cílů jakožto politiky Unie;

39. domnívá se, že Parlament by vedle své úlohy v rámci rozpočtového procesu měl i nadále podporovat konkrétní iniciativy a dávat Radě, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce a Komisi doporučení týkající se otázek společné bezpečnostní a obranné politiky;

Vztah mezi EU a NATO

40. požaduje užší vztah mezi SBOP a NATO, který skýtá politickou příležitost ke spolupráci a komplementaritě na každé úrovni, aniž je dotčen čl. 42 odst. 7 druhý pododstavec SEU; připomíná, že je třeba nově vyvážit a rozšířit strategické partnerství mezi EU a NATO s cílem zajistit vzájemnou kompatibilitu, rozvíjet společné schopnosti a zamezit zdvojování činností a struktur, a tak snížit výdaje a zvýšit efektivitu; vyzývá vysokou představitelku, místopředsedkyni Komise aby okamžitě zahájila jednání s transatlantickými partnery s cílem vyjasnit jejich postoj k různým tématům, jimiž se zabývá globální strategie;
41. žádá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku a generálního tajemníka NATO, aby předložili podrobnou analýzu právních a politických důsledků možné aktivace článku 50 SEU Spojeným královstvím pro rozvoj partnerství mezi EU a NATO;
42. zdůrazňuje, že ujednání „Berlín plus“ by měla být zásadně přeformulována s cílem je přizpůsobit aktuálnímu strategickému kontextu a řešit zjištěné nedostatky, jako je např. posílení taktických a provozních mechanismů v situacích, kdy jsou přítomny EU i NATO, a umožnit NATO využívat nástroje EU;

Politická doporučení

43. podporuje návrh koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany, v jehož rámci by členské státy koordinovaly své plány výdajů na obranu a rozvoje schopností v otevřeném procesu, který by zapojoval Evropský parlament a vnitrostátní parlamenty;
44. žádá Radu a místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby vypracovaly bílou knihu EU o bezpečnosti a obraně, jež bude obsahovat vhodnou definici hrozeb a nebezpečí pro evropskou bezpečnost, kterým EU a její členské státy čelí, jako první krok na cestě k vytvoření kapacit, které evropská obrana vyžaduje, i jasně rozfázovaný plán a harmonogram postupných kroků k vytvoření evropské obranné unie a účinnější společné obranné politiky; je přesvědčen, že takováto bílá kniha by měla být výsledkem příspěvků, které poskytnou různé orgány a instituce EU, měla by být co nejúplnější a měla by zahrnovat všechna dílčí opatření připravovaná Unií;
45. vítá evropský obranný akční plán, jež v listopadu 2016 předložila Komise; žádá v této souvislosti Komisi a členské státy, aby podrobně vyjasnily řízení a financování případného evropského fondu na obranu, zejména pokud jde o oddíly pro budování schopností a výzkum; domnívá se, že účinné provedení tohoto plánu vyžaduje silnou podporu a politické odhodlání ze strany členských států a orgánů EU; lituje v tomto ohledu, že Komise, agentura EDA a členské státy dosud nesplnily všechny úkoly stanovené na zasedáních Evropské rady věnovaných obraně, která se konala v letech 2013 a 2015;

46. připomíná, že různé iniciativy, které předkládá Evropská komise, budou muset zohlednit specifika odvětví obrany (pravidla pro účast, práva duševního vlastnictví, řízení a vztah k operačním požadavkům); během jednání o období 2021–2027 bude tuto problematiku bedlivě sledovat, zejména pokud jde o provádění budoucího evropského programu pro výzkum v oblasti obrany;
47. domnívá se, že přijetí bílé knihy EU o bezpečnosti a obraně by mělo vycházet z plánu provádění bezpečnostní a obranné politiky v rámci globální strategie, a docílit tak postupného formování společné obranné politiky Unie; zdůrazňuje, že tento dokument by měl odrážet nejen současné vojenské schopnosti členských států, ale měl by i analyzovat povahu nezbytné spolupráce a způsob, jakým ji uskutečnit, druh operací, které by mohla EU provádět, a požadované schopnosti a finanční prostředky a současně by měl přispívat i ke koordinaci a spolupráci mezi NATO a EU;
48. požaduje okamžitou reformu mechanismu Athena s cílem zvýšit jeho potenciál, pokud jde o sdílení nákladů a společné financování, a také zajistit spravedlivé rozdělení operačních nákladů tak, že členské státy budou motivovány vysílat své jednotky, aniž by byly omezovány svými finančními možnostmi; domnívá se, že takováto reforma by měla zajistit, aby všechny společné náklady podle příloh I až IV rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/528 ze dne 27. března 2015 byly vždy hrazeny mechanismem Athena; domnívá se, že reformovaný mechanismus Athena by měl být využit i k financování výdajů na operace „evropské integrované jednotky“ (jakmile bude v rámci stále strukturované spolupráce vytvořena), včetně bojových skupin EU;
49. vyžaduje, aby evropské vojenské výcvikové mise v zahraničí plnily svůj závazek vytvořit místní národní vojenské jednotky, které budou schopny se vypořádat s válečnými podmínkami a zajistit bezpečnost (pokud jde o povstání a terorismus); domnívá se, že v důsledku toho je třeba, aby měly k dispozici zbraně a materiál nezbytný pro jejich výcvik a fungování v terénu, a evropští vojáci odpovědní za jejich výcvik je mohli doprovázet jako pozorovatelé, aniž by do operací zasahovali, aby tak bylo možné vyhodnotit účinnost výcviku a následně provést úpravy a další výcvik dle potřeby;
50. zdůrazňuje, že je třeba vést důkladnější diskuse o budoucích vztazích mezi Unií a Spojeným královstvím v oblasti SBOP, a zejména v oblasti vojenských schopností, pokud se Spojené království rozhodne aktivovat článek 50 SEU; domnívá se, že je třeba nalézt novou podobu velení, pokud jde o operační velitelství operace Atalanta v Northwoodu;
51. žádá Radu a místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby zajistily koordinaci na všech úrovních spolupráce: civilní a vojenská, ESVC a Komise a EU a členské státy; vítá propojení mezi vnitřní a vnější bezpečností, jež zavádí globální strategie, a žádá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku a Komisi, aby zajistily koherentnost a řádnou koordinaci vnitřních a vnějších aspektů bezpečnosti, a to i na administrativní úrovni;
52. zdůrazňuje, že EU musí vyvinout větší úsilí za účelem posílení globální správy, jehož výsledkem bude zlepšení strategické a bezpečnostní situace; vyzývá členské státy, aby podporovaly reformu OSN s cílem posílit její legitimitu, transparentnost a postupy vyvozování zodpovědnosti a zvýšit její efektivnost; je toho názoru, že musí dojít k reformě Rady bezpečnosti OSN, zejména pokud jde o její složení a postupy hlasování,

aby se zvýšila její schopnost rázně jednat a řešit globální bezpečnostní problémy tím, že se upustí od jejího čistě vojenského zaměření;

53. zdůrazňuje, že při snaze o zajištění společné obrany je jedním z největších přínosů lidský faktor; domnívá se, že je třeba více investovat do odborné přípravy a vzdělávání v oblasti SBOP, mimo jiné rozvíjet integrovaný systém založený na národních vojenských střediscích, neboť odborná příprava i vzdělávání jsou účinným nástrojem k pokroku v této oblasti;
54. považuje stanoviska, která Evropský parlament v tomto usnesení vyjadřuje, za doporučení pro Radu a místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku ve smyslu článku 36 SEU; domnívá se, že místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka by měla tato doporučení řádně zohledňovat v každém návrhu rozvoje SBOP a Rada pak při přijímání těchto návrhů, což by dobrým příkladem uplatňování vzájemné loajální spolupráce mezi orgány Unie;
55. zdůrazňuje, že článek 21 SEU výslovně stanoví, že „činnost Unie na mezinárodní scéně spočívá na zásadách, které se uplatnily při jejím založení, jejím rozvoji a jejím rozšiřování a které hodlá podporovat v ostatním světě: demokracie, právní stát, univerzálnost a nedělitelnost lidských práv a základních svobod, úcta k lidské důstojnosti, zásady rovnosti a solidarity a dodržování zásad Charty Organizace spojených národů a mezinárodního práva“;

Možný vývoj a změny současného institucionálního uspořádání Evropské unie

56. vyzývá členy budoucího konventu,
 - aby vzali v úvahu doporučení a náměty tohoto usnesení, usnesení Parlamentu o provádění bezpečnostní a obranné politiky a o evropské obranné unii;
 - aby na základě doporučení a námětů výše uvedených usnesení vložili do budoucí unijní smlouvy ustanovení, která
 - vytvoří evropské ozbrojené síly, které budou schopny nasadit bojové jednotky pro konflikty s vysokou intenzitou, stabilizační síly, které zabezpečují příměří nebo mírové dohody a evakuační úkoly nebo lékařské služby včetně mobilních polních nemocnic, a také síly pro vojenskou logistiku a vojenské inženýrství;
 - vypracovat v rámci společné obranné politiky Unie podrobné a závazné pokyny pro aktivaci a uplatňování ustanovení o vzájemné pomoci a podpoře;
 - zajistit povinné sdílení informací na evropské úrovni mezi zpravodajskými službami členských států v rámci odpovídajících struktur spolupráce;
 - vytvořit stálou pracovní skupinu pro „záležitosti obrany“, který by byla složena z členů Komise a předsedala by jí vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise; zapojit do její činnosti Parlament prostřednictvím stálých zástupců ve skupině; dále zapojit Komisi do oblasti obrany pomocí cíleného výzkumu, plánování a provádění; umožnit vysoké představitelce, místopředsedkyni Komise, aby začlenila změnu klimatu do všech vnějších činností EU a zejména do SBOP;

- aby uvažovali o hodnocení finanční a rozpočtové politiky členských států, pokud jde o výdaje na obranu, v rámci budoucího evropského semestru v otázce obrany, tj. přihlíželi k výši výdajů jednotlivých členských států v této oblasti, s cílem usouvztažnit důležitost výše výdajů jednotlivých států a bezpečnost Evropy jako celku; je přesvědčen, že EU by měla v dlouhodobém horizontu prozkoumat možnosti a usilovat o vytvoření společného rozpočtu;

o

o o

57. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Evropské radě, Radě Evropské unie, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, generálnímu tajemníkovi OSN, generálnímu tajemníkovi Severoatlantické aliance, agenturám EU působícím v oblastech vesmíru, bezpečnosti a obrany a vnitrostátním parlamentům.